

Sygn. akt I Ns 1311/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka R. Niedźwiecka
Protokolant:	protokolant sądowy Agnieszka Neuman

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016r. w Białej Podlaskiej na rozprawie sprawy

z wniosku P. K., A. K. (1), J. K.

z udziałem H. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po A. K. (2)

postanawia:

1. stwierdzić, że spadek po A. K. (2) zmarłym w dniu 01 kwietnia 2015 roku w B. , ostatnio stale zamieszkałym w miejscowości K. II na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli : żona H. K. (córka A. i F.) oraz zstępni : P. K. (syn A. J. i E. J.) , A. K. (1) (córka A. J. i E. J.) i J. K. (syn A. J. i E. J.) po ¼ (jednej czwartej części każde z nich) ;
2. orzec, że wnioskodawcy i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie;
3. zarządzić spis inwentarza i zlecić Urzędowi Skarbowemu w B. dokonanie spisu inwentarza.

Sygn. akt I Ns 1311/15

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 17 sierpnia 2015 roku (data wniesienia do Sądu) , wnioskodawcy P. K. , A. K. (1) i J. K. (w dalszej części uzasadnienia P. K. , A. K. (1) i J. K.) wskazując jako uczestniczkę postępowania H. K. (w dalszej części uzasadnienia H. K.) wnieśli o stwierdzenie nabycia spadku po A. K. (2) (w dalszej części uzasadnienia A. K. (2)) zmarłym w dniu 01 kwietnia 2015 roku ostatnio stale zamieszkałym w K. II . Wskazali wnioskodawcy , że spadek po A. K. (2) nabyli na podstawie ustawy : P. K.- syn , A. K. (1)- córka , J. K.- syn i H. K. – żona po ¼ części każde . Nadto wnioskodawcy wnieśli o zasądzenie od uczestniczki kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku podali , że ich ojciec A. K. (2) zmarł w dniu 01 kwietnia 2015 roku i ostatnio stale zamieszkiwał w miejscowości K. II a jako spadkobierców ustawowych pozostawił dzieci – wnioskodawców i żonę – uczestniczkę . Wskazali , że spadkodawca według ich wiedzy nie pozostawił testamentu . Do wniosku wnioskodawcy załączyli sporządzone przez siebie i podpisane przez wnioskodawców oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza z dnia 16 sierpnia 2015r. (k. 5-7) oraz akt zgonu spadkodawcy i akty urodzenia P. K. i J. K..

Uczestniczka H. K. zawiadomiona o terminach rozpraw (k. 36 i 60) nie zajęła stanowiska w sprawie.

W toku postępowania wnioskodawcy poparli wnioski i złożyli skrócony odpis aktu urodzenia A. K. (1) – k. 37. Sąd z urzędu zwrócił się do właściwego USC o dołączenie do sprawy skróconego odpisu aktu małżeństwa H. K..

Sąd potraktował złożone przez wnioskodawców a sporządzone i podpisane przez nich oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza z dnia 16 sierpnia 2015r. (k. 5-7) jako wnioski złożone w terminie o odebranie od nich ustnych oświadczeń przed Sądem w przedmiocie przyjęcia spadku (pkt. 1 zarządzenia z k. 56) .

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. (2) urodził w dniu 28 sierpnia 1956 roku w Ż., a zmarł w dniu 01 kwietnia 2015r. w B. jako żonaty. Ostatnio stale zamieszkiwał w miejscowości K. II .(odpis skrócony aktu zgonu k. 9, zapewnienie spadkowe P. K. – k.65v -66). Jako spadkobierców ustawowych pozostawił po sobie dzieci : P. K. , A. K. (1) i J. K. oraz żonę H. K..(odpisy skrócone aktów urodzenia P. K. , A. K. (1), J. K.- k. 10-11 i 37 i odpis skrócony aktu małżeństwa H. K. – k. 54).

Spadkodawca A. K. (2) według wiedzy wnioskodawców P. K. i A. K. (1) nie sporządził testamentu . Spadkobiercy w sposób prawem przewidziany nie odrzucali spadku i nie zrzekli się dziedziczenia . W sprawie nie zachodzi niegodność dziedziczenia. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne (zapewnienie spadkowe złożone przez P. K. - k. 65v-66 potwierdzone przez wnioskodawczynię A. K. (1) - k.66).

Opisany wyżej stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o wskazane przy konkretnych ustaleniach dokumentach , które nie były kwestionowane przez strony postępowania a i sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie znalazł podstaw ku temu by je zdyskredytować , tym bardziej że zostały one wydane przez odpowiednie organy w zakresie ich właściwości . Także i zapewnienie złożone przez wnioskodawcę P. K. nie budziło wątpliwości sądu , zostało ono potwierdzone przez wnioskodawczynię A. K. (1) i znajduje potwierdzenie w dowodach zgromadzonych w sprawie w postaci aktu zgonu spadkodawcy i w postaci pozostałych skróconych odpisów z USC .

Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2016r. wnioskodawca P. K. złożył oświadczenie przyjęciu spadku po A. K. (2) zmarłym w dniu 01 kwietnia 2015r. w B. , ostatnio stale zamieszkałym w K. II z dobrodziejstwem inwentarza (k.66v) .

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie.

Wniosek taki zgodnie z dyspozycją art. 1025 §1 kc może złożyć osoba mająca w tym interes, tj. interes w uzyskaniu stwierdzenia. Krąg osób uprawnionych do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku ustawa określa stosunkowo szeroko, osobą taką będzie każdy, kto ma interes w powstaniu skutków prawnych związanych z wydaniem postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po określonym spadkodawcy przez osoby wymienione w orzeczeniu sądu.

Termin "interes" należy interpretować stosunkowo szeroko, nie zawsze musi to być interes prawny, chodzi o jakikolwiek interes, o charakterze osobistym czy majątkowym. Wniosek może więc złożyć każdy, kto jest zainteresowany w wywołaniu skutków prawnych związanych z prawomocnym stwierdzeniem nabycia spadku, w szczególności skutków określonych w art. 1025 § 2 i art. 1027 k.c. Interes prawny pełni w tym wypadku funkcję legitymacyjną, a ściśle uprawnienia do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Chodzi przy tym o obiektywny interes prawny, czyli obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania (post. SN z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CSK 361/08, OSNC-ZD 2010, nr 1, poz. 9).

W rozumieniu art. 1025 § 1 k.c. oraz art. 669-679 k.p.c. zainteresowanymi w zgłoszeniu żądania stwierdzenia nabycia spadku są nie tylko spadkobiercy lub ich następcy prawni, lecz także wszystkie inne osoby mające interes prawny w prawidłowym wykazaniu następstwa po spadkodawcy, z czym wiążą się doniosłe skutki prawne, w szczególności przewidziane w art. 1025 § 2, art. 1027 i 1028 k.c. (post. SN z dnia 12 stycznia 1983 r., III CRN 218/82, OSNC 1983, nr 8, poz. 124).

Do kręgu osób uprawnionych do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po danym spadkodawcy należy przede wszystkim zaliczyć każdego spadkobiercę oraz następców prawnych spadkobiercy. Tak więc wnioskodawcy jako spadkobiercy ustawowi mieli legitymację do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po swoim ojcu A. K. (2) .

Nie można tracić z pola widzenia okoliczności , że z godnie z dyspozycją art. 1015 § 1 kc (w brzmieniu obowiązującym w dacie śmierci spadkodawcy) oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. § 2 art. 1015 kc stanowi zaś ,że brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza . Art. 1018 § 3 kc stanowi zaś, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku składa się przed sądem lub przed notariuszem. Można je złożyć ustnie lub na piśmie z podpisem urzędowo poświadczonym.

Wskazać należy, iż w niniejszej sprawie wnioskodawcy - co wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia - wraz z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po A. K. (2) złożyli sporządzone i podpisane przez siebie oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza z dnia 16 sierpnia 2015r. (k. 5-7) oraz akt zgonu spadkodawcy . Jak wskazano sąd powyższe oświadczenia potraktował jako ich wnioski złożone w terminie o odebranie od nich przed sądem ustnych oświadczeń co do przyjęcia spadku .

P. K. na rozprawie w dniu 29 stycznia 2016r. złożył oświadczenie o przyjęciu spadku po A. K. (2) z dobrodziejstwem inwentarza (k. 66v).

Wskazać należy ,że w orzecznictwie, które sąd podziela, wskazuje się, iż termin określony w art. 1015 §1 kc należy uznać za zachowany jeżeli przed jego upływem spadkobierca zwróci się do sądu z chęcią złożenia oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku, a sąd dopiero po jego upływie odbierze od niego do protokołu to oświadczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 1991 roku, III CZP 75/90, OSNC 1991/5-6/68, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r. w sprawie II CZ 71/15-LEX nr 1823320 ,wyrok Sadu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie I ACa 1214/12 - LEX nr 1293626) . Tym samym spisanie protokołu co do oświadczenia w sprawie przyjęcia albo odrzucenia spadku po upływie terminu z art. 1015§1 kc nie stoi na przeszkodzie uznaniu zawartego w tym protokole oświadczenia co do przyjęcia spadku za skuteczne, jeżeli pisemne oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, podpisane przez spadkobierców i zawierające niezbędne dane, wpłynęło do sądu, w terminie zakreślonym w tym przepisie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 1963 roku, I Cr 109/63, OSNC 1964/3/51, uzasadnienie postanowienia z dnia 26 listopada 2014r. w sprawie IX Ca 615/14 Sądu Okręgowego w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy). W niniejszej sprawie jak wyżej wskazano wnioskodawcy – spadkobiercy złożyli w dniu 17 sierpnia 2015r. wnioski do sądu o odebranie od nich oświadczeń o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza (vide ich oświadczenia z k. 5-7, które sąd potraktował jako wnioski złożone w terminie o odebranie od nich przed sądem ustnych oświadczeń w przedmiocie przyjęcia spadku –k. 56) .

Zgodnie z dyspozycją art. 931 § 1 kc. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

--	--	--

W niniejszej sprawie na mocy art. 931 §1 kc do spadku powołani zostali : dzieci spadkodawcy – wnioskodawcy P. K., A. K. (1) i J. K. i jego żona H. P. po 1/4 części .

Z uwagi na fakt, że spadkodawca A. K. (2) nie sporządził testamentu oraz spadkobiercy ustawowi nie odrzucili spadku w zakresie art. 1015 kc zaś wnioskodawca P. K. w terminie określonym w art. 1015 §1 kc złożył oświadczenie o przyjęciu przez niego spadku z dobrodziejstwem inwentarza zasadnym było stwierdzenie nabycia spadku przez wnioskodawców i uczestniczkę po A. K. (2) z mocy ustawy z dobrodziejstwem inwentarza .

Wskazać należy ,że zgodnie z dyspozycją art. 1016 kc. obowiązującą w chwili otwarcia spadku (zgodnie z dyspozycją art. 6 Ustawy z dnia 20 marca 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw Dz. U. z dnia 17 kwietnia 2015 r.) jeżeli jeden ze spadkobierców przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza, uważa się, że także spadkobiercy, którzy nie złożyli w terminie żadnego oświadczenia, przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Sąd zarządził sporządzenie spisu inwentarza i zlecił Urzędowi Skarbowemu w B. dokonanie spisu inwentarza. Wskazać należy ,że zgodnie z dyspozycją art. 637 §2 kpc obowiązującą w chwili otwarcia spadku (zgodnie z dyspozycją art. 6 i 7 Ustawy z dnia 20 marca 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw Dz. U. z dnia 17 kwietnia 2015 r.) postanowienie o spisie inwentarza sąd wydaje z urzędu w wypadkach wskazanych w ustawie (art. 637 § 2 kpc) a w szczególności jeśli złożono oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Uzasadniając orzeczenie o kosztach postępowania należy podnieść, że w postępowaniu nieprocesowym obowiązuje zasada wyrażona w przepisie art. 520 § 1 k.p.c.,

a mianowicie reguła, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie, co w praktyce oznacza nieistnienie pomiędzy uczestnikami obowiązku wzajemnego zwrotu poniesionych kosztów. Wprawdzie opisana wyżej zasada doznaje pewnych ograniczeń wynikających z przepisów § 2 i 3 art. 520 k.p.c., jednakże te ostatnie przepisy określające wyjątki od ogólnie obowiązującej reguły należy stosować w sposób wyjątkowy i tylko w sytuacjach ściśle w nich określonych. Stosownie do przepisu art. 520 § 2 k.p.c., jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego uczestnika w całości. Przy sprzeczności interesów sąd może obowiązek zwrotu kosztów włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone (art. 520 § 3 k.p.c.). Oceny stopnia zainteresowania poszczególnych uczestników wynikiem postępowania należy dokonywać z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy. W niniejszej sprawie uczestniczka postępowania nie oponowała wnioskowi , bowiem nie zajęła żadnego stanowiska w sprawie , nie zgłosiła też żadnych wniosków co również w przekonaniu sądu wyklucza stosowanie przepisów § 2 i 3. art. 520 kpc .

W konsekwencji o kosztach postępowania należało orzec biorąc za podstawę rozstrzygnięcia przepis art. 520 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie powołanych w treści uzasadnienia przepisów orzeczono jak w postanowieniu.